Papírenský přípravář / papírenská přípravářka (kód: 28-052-M)

Autorizující orgán: Ministerstvo průmyslu a obchodu
Skupina oborů: Technická chemie a chemie silikátů (kód: 28)
Týká se povolání: Papírenský přípravář
Kvalifikační úroveň NSK - EQF: 4

Odborná způsobilost

Název	Úroveň
Orientace ve strojírenství při výrobě papíru	4
Orientace v technologii výroby papíru	4
Přejímka, příprava a manipulace se surovinami, polotovary a chemickými látkami používanými v papírenské výrobě	4
Obsluha rozvlákňovacích zařízení v papírenské výrobě	4
Mletí a barvení papíroviny na mlecích linkách v papírenské výrobě	4
Dávkování surovin a mísení směsí pro výrobu papírů, kartonů a lepenek	4
Čištění, ošetřování a údržba zařízení v rámci přípravy látky před papírenským strojem	4

Platnost standardu

Standard je platný od: 21.10.2022

Kritéria a způsoby hodnocení

Orientace ve strojírenství při výrobě papíru

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat základní typy armatur používané v procesu výroby papíru a při dávkování pomocných chemických prostředků lepenky	Ústní ověření
b) Popsat základní typy čerpadel a princip jejich činnosti	Ústní ověření
c) Vysvětlit principy koroze materiálu	Ústní ověření
d) Popsat strojní části podle strojírenské terminologie (ložisko, hřídel, převodovka, spojka, sání, výtlak)	Ústní ověření
e) Popsat postup najíždění a odstavování odstředivého čerpadla	Ústní ověření
f) Popsat a rozlišit materiál potrubí, velikost a vhodnost použití při výrobě papíru	Ústní ověření
g) Ukázat princip fungování čerpadel, ventilátorů, dmychadel, vývěv a míchadel	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Orientace v technologii výroby papíru

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Orientovat se ve výrobně-technické dokumentaci, vyhledat a interpretovat informace z těchto dokumentů	Praktické předvedení
b) Popsat zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, hygieny práce, požární prevence a ochrany životního prostředí, orientovat se v bezpečnostním listu	Ústní ověření
c) Popsat a vysvětlit procesy a technologické operace probíhající v jednotlivých fázích výroby	Ústní ověření
d) Popsat základní suroviny pro výrobu papíru, kartonu a lepenek	Ústní ověření
e) Popsat typy vláken, jejich rozměrů (délka, šířka) a jejich vliv na parametry papíru.	Ústní ověření
f) Popsat základní sortiment výroby papíru (papíry, vícevrstvé kartony a lepenky)	Ústní ověření
g) Popsat základní parametry papíru, kartonu a lepenek (plošná hmotnost, tloušťka, vlhkost, popel, hladkost, bělost) a faktory, které je ovlivňují, předvést způsoby jejich zjišťování	Praktické předvedení a ústní ověření
h) Stanovit klíčové faktory ovlivňující kvalitu finálního produktu výroby papíru, odebrat vzorek pro kontrolu jakosti v laboratoři	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Přejímka, příprava a manipulace se surovinami, polotovary a chemickými látkami používanými v papírenské výrobě

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Rozpoznat základní suroviny, polotovary a chemické látky používané v papírenské výrobě a vysvětlit jejich použití	Praktické předvedení
b) Popsat zařízení a úkony související s přejímkou a manipulací se surovinami, polotovary a chemickými látkami používanými v papírenské výrobě	Ústní ověření
c) Předvést a vysvětlit úkony související s přípravou surovin, polotovarů a chemických látek pro jejich použití v papírenské výrobě	Praktické předvedení
d) Vysvětlit bezpečnostní specifika nakládání s nebezpečnými chemickými látkami, způsob ochrany zdraví při práci a poskytování první pomoci při zásahu chemickou látkou	Ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Obsluha rozvlákňovacích zařízení v papírenské výrobě

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vysvětlit princip rozvlákňování surovin v papírenské výrobě (buničina, papír pro recyklaci, výmět ze stroje)	Ústní ověření
b) Popsat funkci rozvlákňovacích zařízení a jejich základních komponentů	Ústní ověření
c) Provést potřebné úkony při najíždění, odstavování a obsluze konkrétního rozvlákňovacího zařízení	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Mletí a barvení papíroviny na mlecích linkách v papírenské výrobě

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vysvětlit princip mletí a barvení papíroviny	Ústní ověření
b) Popsat funkci mlecích zařízení a jejich základních komponentů včetně dálkového řízení	Ústní ověření
c) Vysvětlit rozsah mletí suroviny a jeho vliv na finální produkt	Ústní ověření
d) Provést potřebné úkony při najíždění, odstavování a obsluze mlecího zařízení	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Dávkování surovin a mísení směsí pro výrobu papírů, kartonů a lepenek

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat principy dávkování surovin (vlákna, chemikálie) a mísení směsí včetně dálkového řízení	Ústní ověření
b) Vysvětlit účinek jednotlivých chemikálií při výrobě papíru, kartonů a lepenek	Ústní ověření
c) Popsat dálkové řízení dávkování surovin a mísení směsí	Ústní ověření
d) Provést potřebné úkony při dávkování surovin a mísení směsí	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Čištění, ošetřování a údržba zařízení v rámci přípravy látky před papírenským strojem

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat čištění, údržbu a ošetřování strojního zařízení v rámci přípravy papíroviny před papírenským strojem	Ústní ověření
b) Popsat a dodržovat zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci	Ústní ověření
c) Zvolit vhodné nástroje a technické pomůcky pro čištění, údržbu a ošetřování zařízení a předvést základní úkony při jejich použití v papírenské výrobě	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Organizační a metodické pokyny

Pokyny k realizaci zkoušky

Autorizovaná osoba informuje, které doklady musí uchazeč předložit, aby zkouška proběhla v souladu s platnými právními předpisy.
Před zahájením vlastního ověřování musí být uchazeč seznámen s pracovištěm a s požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (BOZP) a požární ochrany (PO), o čemž bude autorizovanou osobou vyhotoven a uchazečem podepsán písemný záznam. Zdravotní způsobilost pro vykonávání pracovních činností této profesní kvalifikace je vyžadována a prokazuje se lékařským potvrzením (odkaz na povolání v NSP - https://www.nsp.cz/jednotka-prace/papirensky-pripravar#zdravotni-zpusobilost).

Při ověřování kompetencí se doporučuje zaměřit na:

- Práci s výrobně-technickou dokumentací
- Pracovní postupy
- Faktory ovlivňující kvalitu výrobku
- Dodržování zásad BOZP

Výsledné hodnocení

Zkoušející hodnotí uchazeče zvlášť pro každou kompetenci a výsledek zapisuje do záznamu o průběhu a výsledku zkoušky. Výsledné hodnocení pro danou kompetenci musí znít „splnil“ nebo „nesplnil“ v závislosti na stanovení závaznosti, resp. nezávaznosti jednotlivých kritérií u každé kompetence. Výsledné hodnocení zkoušky zní buď „vyhověl“, pokud uchazeč splnil všechny kompetence, nebo „nevyhověl“, pokud uchazeč některou kompetenci nesplnil. Při hodnocení „nevyhověl“ uvádí zkoušející vždy zdůvodnění, které uchazeč svým podpisem bere na vědomí.

Počet zkoušejících

Zkouška probíhá před jednou autorizovanou osobou; zkoušejícím je jedna autorizovaná fyzická osoba s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci anebo jeden autorizovaný zástupce autorizované podnikající fyzické nebo právnické osoby s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci.

Požadavky na odbornou způsobilost autorizované osoby, resp. autorizovaného zástupce autorizované osoby

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby musí splňovat alespoň jednu z následujících variant požadavků:

a) Střední vzdělání s výučním listem v oboru vzdělání zaměřeném na strojírenství nebo chemii a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti výroby a zpracování papíru.
b) Střední vzdělání s výučním listem v oboru vzdělání zaměřeném na strojírenství nebo chemii a střední vzdělání s maturitní zkouškou a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti výroby a zpracování papíru, nebo ve funkci učitele praktického vyučování nebo odborného výcviku v oblasti výroby a zpracování papíru.
c) Střední vzdělání s maturitní zkouškou v oboru vzdělání zaměřeném na strojírenství nebo chemii a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti výroby a zpracování papíru nebo ve funkci učitele praktického vyučování nebo odborného výcviku v oblasti výroby a zpracování papíru.
d) Vyšší odborné vzdělání v oblasti strojírenství nebo chemie a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti výroby a zpracování papíru nebo ve funkci učitele praktického vyučování nebo odborného výcviku v oblasti výroby a zpracování papíru.
e) Vysokoškolské vzdělání se zaměřením na strojírenství nebo chemii a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti výroby a zpracování papíru nebo ve funkci učitele odborných předmětů nebo učitele praktického vyučování nebo odborného výcviku v oblasti výroby a zpracování papíru.
f) Profesní kvalifikace 28-052-M Papírenský přípravář / papírenská přípravářka a střední vzdělání s maturitní zkouškou a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti výroby a zpracování papíru.

Žadatel o udělení autorizace prokazuje splnění požadavků na odbornou způsobilost autorizujícímu orgánu, a to předložením dokladu nebo dokladů o získání odborné způsobilosti v souladu s hodnoticím standardem této profesní kvalifikace, nebo takovým postupem, který je v souladu s požadavky uvedenými v hodnoticím standardu této profesní kvalifikace autorizujícím orgánem stanoven.

Žádost o udělení autorizace naleznete na stránkách autorizujícího orgánu: Ministerstvo průmyslu a obchodu, www.mpo.cz

Nezbytné materiální a technické předpoklady pro provedení zkoušky

Pro zajištění zkoušky podle tohoto standardu je třeba mít k dispozici:

1) Pracoviště výroby a zpracování papíru
2) Laboratoř vybavenou pro měření požadovaných parametrů papíru
3) Místnost vybavenou PC
4) Výrobně-technickou dokumentaci (včetně schémat jednotlivých zařízení)
5) Výkresovou dokumentaci a fotodokumentaci strojního zařízení
6) Vzorky surovin, polotovarů, papíru (vyrobených různou technologií, kartonů a lepenek
7) Technické pomůcky pro čištění, údržbu a ošetřování zařízení

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby musí zajistit, aby pracoviště byla prostorově a konstukčně uspořádána a vybavena tak, aby pracovní podmínky pro vykonání zkoušky z hlediska BOZP odpovídaly bezpečnostním požadavkům a hygienickým limitům na pracovní prostředí a pracoviště.

K žádosti o udělení autorizace žadatel přiloží seznam materiálně-technického vybavení dokládající soulad s požadavky uvedenými v hodnoticím standardu pro účely zkoušky. Zajištění vhodných prostor pro provádění zkoušky prokazuje žadatel odpovídajícím dokladem (např. výpis z katastru nemovitostí, nájemní smlouva, dohoda) umožňujícím jejich užívání po dobu platnosti autorizace.

Doba přípravy na zkoušku

Uchazeč má nárok na celkovou dobu přípravy na zkoušku v trvání 90 minut. Do doby přípravy na zkoušku se nezapočítává doba na seznámení uchazeče s pracovištěm a s požadavky BOZP a PO.

Doba pro vykonání zkoušky

Celková doba trvání vlastní zkoušky jednoho uchazeče (bez času na přípravu a přestávky) je 4 až 5 hodin (hodinou se rozumí 60 minut). Zkouška může být rozložena do více dnů.

Autoři standardu

Autoři hodnoticího standardu

Hodnoticí standard profesní kvalifikace připravila SR pro dřevozpracující a papírenský průmysl, ustavená a licencovaná pro tuto činnost HK ČR a SP ČR.

Na tvorbě se dále podílely subjekty zastoupené v pracovní skupině:
Mondi Štětí, a. s.
Vyšší odborná škola obalové techniky a Střední škola, Štětí